

ECONOMIA MONDIALĂ ÎN PRAGUL IEȘIRII DIN RECESIUNE

Cornel ALBU

In 2009, the world economy crossed the strongest postwar economic crisis, affecting all the economic and social areas.

The process of recovery after the global recession started at the end of 2009, but the level of investment and production will be slow in 2010.

In 2009, the international trade and FDI flows showed significant decreases as a result of the global financial and economic crisis.

Serious consequences of the current economic crisis occurred and affected the employment situation in most countries of the world.

KEYWORDS: trade protectionism, global demand, economic stimulus programs, disinflation

JEL Clasification: F10, F42, J29, O10, O16, O40.

Cornel ALBU este cercetător științific gradul II la Institutul de Economie Mondială, Centrul de Studii Europene "Piața internă și Concurență, specializat în analiza conjuncturii economiei mondiale în problem de integrare europeană și comerț internațional. Totodată este profesor-asociat la Universitatea "Ecologică" din București, la disciplina "Relații Economice Internaționale.

În comunicarea de față voi prezenta succint principalele concluzii ale ultimilor Rapoarte economice publicate de FMI, Comisia Europeană și OCDE privind evoluția economiei mondiale și a principalelor țări membre în 2009, precum și prognozele pentru 2010-2011.

1. Concluziile și prognozele FMI

Concluzia principală și a Raportului conjunctural tradițional de “toamnă” al Fondului Monetar Internațional (“World Economic Outlook”), publicat la începutul lunii octombrie a.c., este aceea că economia mondială se află, în prezent, în pragul ieșirii din criză, dar relansarea acesteia va fi lentă (de menționat că, în Raportul conjunctural preliminar, publicat în iulie 2009, experții FMI prevedeau sfârșitul crizei economiei mondiale în trimestrul IV 2009 și reluarea creșterii pozitive în 2010, dar într-un ritm modest).

Actualele prognoze ale FMI pentru **2010** indică atingerea **unui ritm real de creștere a economiei mondiale de 3,1%**, (cu 0,6 puncte procentuale mai ridicat decât cel avansat în Raportul preliminar din iulie 2009). De menționat, că și ritmul negativ de creștere prognozat pentru 2009 a fost “îmbunătățit” cu 0,3 p.p. față de cel din iulie, la un nivel de -1,1%.

În opinia experților FMI, noile prognoze optimiste de evoluție a economiei mondiale au la bază, în principal, performanțele mai bune din ultimele luni ale economiilor țărilor asiatice (în special China, India, Coreea de Sud) și semnele relansării activității productive și investiționale în principalele țări dezvoltate (SUA, Germania, Japonia, Franța). Totuși, experții FMI atrag din nou atenția că “ritmul relansării” economiei mondiale va fi modest în 2010”, fiind necesare, în continuare, din partea guvernelor și organismelor financiare internaționale stimulente financiare și fiscale pentru a susține această evoluție și revenirea la o situație de criză, apreciază autorii Raportului.

Referitor la această ultimă referire, în presa economică de specialitate au loc dezbateri și analize, cu opinii contradictorii privind **forma** reluării creșterii economice pozitive în țările cele mai grav afectate de criză. Astfel, unii specialiști optează pentru un model în formă de “V”, potrivit căruia se va produce o revenire rapidă a ritmului de creștere pozitiv și relativ înalt. Alții, întrevăd un model în formă de “U”, în care procesul de ieșire din criză va fi mai lent și va dura o perioadă de

câțiva ani. Cei mai sceptici dintre aceștia avansează ideea unui model în formă de “W”, respectiv după o învioreare rapidă să se intre într-o nouă recesiune, o serie de factori externi putând influența decisiv această evoluție (creșterea prețului țițeiului, al gazelor și energiei electrice pe plan internațional, escaladarea protecționismului comercial, fluctuații însemnate ale cursurilor de schimb ale principalelor valute ș.a.).

Conform noilor previziuni ale FMI, “surplusul” de ritm al creșterii economice mondiale în 2010 (față de prognozele publicate în iulie 2009) se va “datora”, în special, SUA, Germaniei, Marii Britanii, Chinei și Braziliei.

O mențiune aparte se referă la **China**, care pentru 2009 se prognoza atingerea unui ritm de creștere a PIB doar de 7,5% în iulie 2009, pentru ca, în octombrie 2009, acesta să “urce” la 8,5 %. Pentru 2010, acest ritm real de creștere a PIB a fost prognozat acum la 9,0% (identic cu cel realizat în 2008), fiind cu 0,5 p. p. superior celui avansat în iulie 2009. De altfel, după datele oficiale publicate recent de organismele internaționale, **China**, pe baza acestui ritm înalt de creștere economică, a devenit după mărimea PIB, **a doua putere economică mondială**, după SUA, devansând Japonia (de menționat că, după același criteriu, în 2007 China a devansat Germania, devenind a treia economie a lumii).

În prezent, se apreciază că, China este de departe “locomotiva” creșterii economice a Asiei, dar și a lumii. În context, o cifră publicată recent în cotidianul american “The Wall Street Journal” consemna că, în China, valoarea creditelor și împrumuturilor acordate pentru finanțarea activității economice în primele **8 luni ale anului 2009** a atins nivelul de **8 trilioane de yuani** (1.172 miliarde de dolari), echivalentul a mai mult de un sfert din P.I.B. al țării.

Recentul Raport de “toamnă” al FMI prognozează, pentru prima putere economică a lumii - **SUA** - o creștere economică de **1,5% în 2010**, cu 0,7 p.p. peste nivelul avansat în iulie 2009, ceea ce reflectă în opinia experților ieșirea definitivă din criză a acesteia. Dar, aceiași experți ai Fondului atrag atenția că relansarea activității productive și investiționale va fi îngreunată de persistența slăbiciunii cererii interne și externe, de procesul lent de restabilire a încrederii în sistemul bancar și, nu în ultimă instanță, de evoluția cursului dolarului și a prețului internațional al țițeiului. Toate acestea pot conduce la o agravare a situației șomajului, greu de suportat pentru autoritățile guvernamentale, dar și pentru întreaga populație. Prognozele FMI, dar și cele ale OCDE prevăd o rată a șomajului în SUA de 9,3% în 2009 și de 10,1% în 2010, față de 4,6% în 2007 și 5,8% în 2008. De altfel, perspectiva agravării șomajului în 2010 este valabilă pentru majoritatea

țarilor dezvoltate membre OCDE, “campiona” incontestabilă urmând a fi **Spania** (cu o rată de 20,2%), urmată de **Portugalia** (11%) și **Germania** (10,7%). Prin prisma acestei evoluții a ocupării forței de muncă în principalele țări dezvoltate, experții OCDE apreciază că această “criză a șomajului” (jobs crisis) ar putea conduce la o nouă criză bancară (credit crisis), fiind necesare noi intervenții ale statului în susținerea sistemului financiar intern.

Unul din factorii principali care argumentează că economia mondială va ieși din criză în 2010 este, în opinia experților FMI, relansarea, chiar dacă “timidă” a **comerțului internațional**.

Astfel, dacă în aprilie 2009, experții Fondului prognoza o creștere a volumului comerțului internațional de numai **0,5%** în **2010**, iar în iulie 2009 de **1,0%**, iată că în octombrie 2009 se avansează un ritm de **2,5%** (de menționat că, pentru **2009** reducerea absolută a volumului comerțului internațional a fost revizuită în “jos” de aceeași experți ai FMI, de la **-13%** în aprilie 2009 la **-12,2%** în iulie și la **-11,9%** în prezent). Dar și această nouă prognoză optimistă de creștere a volumului comerțului internațional în 2010 este supusă unor **riscuri majore**, cum ar fi:

- escaladarea protecționismului comercial, ca efect al protejării economiilor naționale slăbite după recesiune;
- perspectivele incerte de încheiere a actualei runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul OMC (Runda Doha);
- existența, fără perspective imediate de reducere, a unor dezechilibre majore în balanțele comerciale ale principalelor puteri ale lumii (deficit uriaș în cazul SUA, excedente, însemnate în cazul Chinei, Germaniei, Japoniei).

În context, în preambulul actualului Raport economic de “toamnă”, economistul șef al FMI, Olivier Blanchard, preciza că, realizarea unei creșteri “sănătoase” pe termen mediu a economiei mondiale depinde de “reechilibrarea cererii globale”, respectiv țările cu surplusuri masive în balanțele comerciale să stimuleze mai mult cererea internă, să elimine într-o măsură sporită obstacolele netarifare la import și să nu utilizeze cursul de schimb al monedei naționale ca o măsură de promovare a exporturilor.

Tabel nr. 1: Evoluția ritmului de creștere a economiei mondiale și a comerțului internațional în perioada 2007- 2010

- creșteri în termeni reali, în % -

	2007	2008	2009 previziuni	2010 previziuni	Diferențe în raport cu previziunile din iulie 2009 (pct. procentuale)	
					2009	2010
P.I.B. mondial, din care:	5,2	3,0	-1,1	3,1	0,3	0,6
1. Țări dezvoltate, din care:	2,7	0,6	-3,4	1,3	0,4	0,7
- SUA	2,1	0,4	-2,7	1,5	-0,1	0,7
- Japonia	2,3	-0,7	-5,4	1,7	0,6	0,0
- Zona Euro, din care:	2,7	0,7	-4,2	0,3	0,6	0,6
- Germania	2,5	1,2	-5,3	0,3	0,9	0,9
- Franța	2,3	0,3	-2,4	0,9	0,6	0,5
- Italia	1,6	-1,0	-5,1	0,2	0,0	0,3
- Spania	3,6	0,9	-3,8	-0,7	0,2	0,1
- Uniunea Europeană, din care:	3,1	1,0	-4,2	0,5	0,5	0,6
- Marea Britanie	2,6	0,7	-4,4	0,9	-0,2	0,7
- Canada	2,5	0,4	-2,5	2,1	-0,2	0,5
- Alte țări dezvoltate	4,7	1,6	-2,1	2,6	1,8	1,6
2. Țări emergente și în dezvoltare, din care:	8,3	6,0	1,7	5,1	0,2	0,4
- Asia, din care:	10,6	7,6	6,2	7,3	0,7	0,3
- China	13,0	9,0	8,5	9,0	1,0	0,5
- India	9,4	7,3	5,4	6,4	0,0	-0,1
- America Latină, din care :	5,7	4,2	-2,5	2,9	0,1	0,6
- Brazilia	5,7	5,1	-0,7	3,5	0,6	1,0
- Mexic	3,3	1,3	-7,3	3,3	0,0	0,3
- Africa, din care:	6,2	5,2	1,8	4,0	-0,1	-0,1
- Africa subsahariană	6,9	5,5	1,3	4,1	-0,2	0,0
- Orientul Mijlociu	6,2	5,4	2,0	4,2	0,0	0,5
- Europa Centrală și de Est	5,5	3,0	-5,0	1,8	0,0	0,8
- Comunitatea Statelor Independente, din care:	8,6	5,5	-6,7	2,1	-0,9	0,1
- Rusia	8,1	5,6	-7,5	1,5	-1,0	0,0
- Alte țări	9,8	5,4	4,7	3,6	-0,8	0,4
Volumul comerțului internațional (mărfuri și servicii)	7,3	3,0	-11,9	2,5	0,3	1,5
IMPORTURI						
- Țări dezvoltate	4,7	0,5	-13,7	1,2	-0,1	0,6
- Țări emergente și în curs de dezvoltare	13,8	9,4	-9,5	4,6	0,1	3,8
EXPORTURI						
- Țări dezvoltate	6,3	1,9	-13,6	2,0	1,4	0,7
- Țări emergente și în curs de dezvoltare	9,8	4,6	-7,2	3,6	-0,7	2,2
Prețul produselor de bază (calculate în dolari SUA, în %)						
- Țiței 1)	10,7	36,4	-36,6	24,3	1,0	1,2
- Produse de bază, exclusiv combustibili (medie simplă ponderată cu exporturile mondiale ale produselor de bază)	14,1	7,5	-20,3	2,4	3,5	0,2

1) Notă: Media simplă a prețurilor țițeiurilor Brent (Anglia), Dubai, W.T.I. (SUA). Prețul internațional mediu în 2008 a fost de 97,03 dolari/baril, în 2009 este estimat la 61,53 dolari/baril, iar în 2010 este prognozat la 76,50 dolari/baril.

Sursa: FMI – "Perspectives de l'économie mondiale", OCTOBER 2009, Washington

2. Concluziile și prognozele Comisiei Europene

La începutul lunii noiembrie 2009, Comisia Europeană a dat publicității la Bruxelles, tradiționalul *Raport Economic de "toamnă"* ("European Economic Forecast – Autumn 2009"), care analizează evoluția conjuncturii economice în 2009 și previziunile acesteia pentru 2010 și, chiar pentru 2011 pe ansamblul celor 27 țări membre ale Uniunii Europene și a celor 16 țări membre ale Zonei Euro, precum și, separat, pentru fiecare stat membru. Spre deosebire de situația și datele avansate în Raportul Economic de "primăvară" (sfârșit aprilie 2009), noile estimări și previziuni de evoluție ale principalilor indicatori macroeconomici, incluse în Raportul menționat, sunt ușor mai optimiste, reflectând îmbunătățirea vizibilă a activității productive în această a doua jumătate a anului 2009, atât în economia europeană, cât și în cea mondială.

În editorialul ce prefațează acest Raport, Marco Buti, directorul general al Departamentului de Afaceri Economice și Financiare din cadrul Comisiei Europene, a menționat că, în prezent, economia Uniunii Europene marchează, în sfârșit, ieșirea din criză și relansarea, chiar dacă timidă, a creșterii activității productive. Acesta a precizat că, semnalele îmbunătățirii situației economice prezente și viitoare au fost tot mai vizibile începând cu toamna anului 2009. În continuare, oficialul comunitar a apreciat că, pentru prima dată, în ultimii doi ani, previziunile de creștere economică au fost revizuite în "sus", ritmul de creștere a PIB pe ansamblul UE -27 estimându-se să fie pozitiv începând cu al doilea semestru al anului 2009, punând astfel capăt celei mai grave recesiuni din istoria Uniunii.

În opinia autorului editorialului, această evoluție nu ar fi fost posibilă fără programele anticriză, de o amploare fără precedent, puse în aplicare de guvernele principalelor țări membre și susținute de Comisia Europeană, dar și în absența unei coordonări pe plan internațional (G -8, G -20, FMI, OMC), care ar fi periclitat și întârziat ieșirea din criza economică mondială.

Eforturile conjugate interne și internaționale, depuse în ultimele luni se vor materializa într-o evoluție relativ mai bună a economiei mondiale în 2009 și 2010, apreciază experții comunitari în actualul Raport. Astfel, ritmul negativ de creștere a PIB mondial este estimat la **1,2%** în **2009**, (față de **1,4%** în **Raportul de "primăvară"**), iar pentru **2010** se prognozează o creștere pozitivă de **3,1%**, cu 1,2 puncte procentuale mai mare decât ritmul avansat anterior. În 2010, principalii parteneri comerciali ai UE: SUA, Japonia, China vor înregistra ritmuri majorate de

creștere a PIB (față de previziunile din aprilie 2009), anticipându-se o relansare mai viguroasă a cererii internă și o cerere externă mai dinamică. În context, autorii Raportului actual prognozează o creștere a volumului comerțului internațional cu mărfuri de **3,6%** în **2010**, după o scădere absolută de **14%** estimată pentru **2009** (**tabel nr. 2**). De menționat că, în Raportul de “primăvară”, experții Comisiei Europene prognozează, pentru **2010**, un ritm de creștere a volumului comerțului internațional de numai **1%**.

Tabel nr. 2: Evoluția ritmului de creștere a produsului intern brut mondial și a comerțului internațional în perioada 2007-2011

- ritmuri, în termeni reali, în % -

	2007	2008	2009 (estimări)	2010 (previziuni)	2011 (previziuni)
P.I.B. mondial, din care:	5,1	3,1	-1,2	3,1	3,5
-SUA	2,1	0,4	-2,5	2,2	2,0
-Japonia	2,3	-0,7	-5,9	1,1	0,4
-UE-27	2,9	0,8	-4,1	0,7	1,6
-China	13,0	9,7	8,7	9,6	9,5
-Rusia	8,1	5,6	-7,2	2,3	2,7
Comerț internațional cu mărfuri	6,5	4,2	-14,0	3,6	4,6

Sursa: “European Economic Forecast -Autumn 2009” - European Commission, Brussels, Nov. 2009.

Anul **2009** se va încheia cu cea mai slabă performanță înregistrată pe planul creșterii economice de către UE în cei peste 50 de ani de la crearea acestei grupări integraționiste, ritmul estimat al PIB pe ansamblul celor 27 de țări membre fiind de -4,1%, după niveluri de **2,9%** realizate în **2007** și **0,8%** în **2008** (**tabelul nr. 3**).

Potrivit datelor incluse în Raportul menționat, principalele țări membre ale UE vor înregistra în **2009**, cele mai mari scăderi ale **ritmului de creștere a PIB** din ultimii 50 de ani: Germania (-5,0%), Italia (-4,7%), Marea Britanie (-4,6%), Spania (-3,7%), Olanda (-4,5%), Suedia (-4,6%), Franța (-3,0%). Dintre țările Europei centrale și de est membre ale UE, cele mai mari scăderi ale ritmului de creștere a PIB în **2009** se vor înregistra în: Lituania (-18,1%), Letonia (-18,0%), Estonia (-13,7%), **România (-8,0%)**, și Ungaria (-6,5%). De menționat că, dintre toate cele 27 de state membre ale UE, doar o singură țară se estimează că va înregistra un ritm pozitiv de creștere a PIB în 2009, și anume Polonia (1,2%).

Această scădere absolută, deosebită ca amploare, a ritmului creșterii economice pe ansamblul UE -27 în 2009 se datorează, în opinia autorilor acestui

Raport, reducerii drastice a cererii interne, în special a investițiilor productive, precum și a celei externe.

Pe ansamblul UE - 27, **volumul investițiilor productive** se estimează că va scădea cu **11,4%** în **2009**, după o creștere **de 5,9%** în **2007** și o relativă stagnare în **2008 (-0,3%)**. Volumul exporturilor pe ansamblul UE -27 se anticipează să scadă cu **13,8%** în **2009**, după creșteri de **5,5%** în **2007** și **1,6%** în **2008**. În paralel, volumul importurilor UE -27 se apreciază că se va reduce cu **13,3%** în **2009**, după creșteri de **5,6%** și **1,4%** realizate în **2007**, și respective, **2008**.

Ca o consecință directă a scăderii însemnate a ritmului activității productive și investiționale în 2009, **rata șomajului**, pe ansamblul UE-27, stabilizată la **7%** din populația activă în **2007-2008**, se estimează că va atinge **9,1%** în **2009** și se prognozează să crească la **10,3%** în **2010**.

În 2009, sporirea puternică a cheltuielilor bugetare, impusă de programele guvernamentale anti-criză, coroborată cu reducerea veniturilor statelor în condiții de recesiune, vor determina o triplare a deficitului bugetar față de anul 2008, nivelul estimat al acestuia pe ansamblul UE -27 fiind de 6,9% din PIB (2,3% din PIB în 2008).

Pentru **2010**, experții comunitari prognozează acum un ritm real de creștere a PIB de **0,7%** pe ansamblul UE -27 (față de -0,1% ritm avansat în Raportul de "primăvară"). Această prognoză mai optimistă a evoluției ritmului PIB în 2010 are la bază perspectivele mai favorabile acum de creștere economică în principalele țări membre ale UE față de cele luate în calcul în Raportul conjunctural din aprilie 2009, după cum urmează: Germania +1,2%, (față de 0,3%), Franța +1,2% (-0,2%), Marea Britanie +0,9% (0,1%), Italia +0,7% (0,1%). Dintre țările membre ale UE, în 2010 se prognozează, în continuare, să înregistreze ritmuri negative de creștere economică, următoarele state: Spania -0,8%, Irlanda -1,4%, Grecia -0,3%, Bulgaria -1,1%, Letonia -4,0%, Lituania - 3,9%, Estonia -0,1%, Ungaria -0,5%. În cazul **României**, experții Comisiei prognozează pentru 2010 atingerea unui ritm real de creștere a PIB de **0,5%**.

Tabel nr. 3: Evoluția principalilor indicatori macroeconomici ai UE -27, în perioada 2007-2011

- ritmuri, în termeni reali, în % -

INDICATORI	2007	2008	2009 (estimări)	2010 (previziuni)	2011 (previziuni)
Produs intern brut	2,9	0,8	-4,1	0,7	1,6
Consum particular	2,1	0,8	-1,7	0,2	1,2
Investiții productive	5,9	-0,3	-11,4	-2,0	2,5
Rata șomajului (în %, din populația activă)	7,1	7,0	9,1	10,3	10,2
Rata inflației (măsurată prin indicele armonizat al prețurilor de consum), în %	2,4	3,7	1,0	1,3	1,6
Deficit bugetar (în % din PIB)	-0,8	-2,3	-6,9	-7,5	-6,9
Datorie publică (în % din PIB)	58,7	61,5	73,0	79,3	83,7
Volumul exporturilor de mărfuri și servicii	5,5	1,6	-13,8	2,1	4,2
Volumul importurilor de mărfuri și servicii	5,6	1,4	-13,3	1,1	3,8
Deficit al balanței de plăți curente (în % din P.I.B.)	-1,1	-2,0	-1,7	-1,5	-1,3

Sursa: "European Economic Forecast - Autumn 2009", European Commission, Brussels, Nov 2009.

3. Concluziile și prognozele OCDE

La începutul lunii decembrie 2009, la Paris a fost dat publicității Raportul economic semestrial („OECD – Economic Outlook”) cu numărul **86** din istoria de aproape 50 de ani a Organizației.

Noul Raport semestrial revizuieste, ușor pozitiv, prognozele ritmului de creștere a P.I.B.-ului OCDE pentru **2009** și **2010**, avansate în Raportul precedent din iunie 2009, relevând, totuși, traversarea unei crize economice de amploare în 2009 pe ansamblul Organizației. Potrivit noilor previziuni, ritmul creșterii economice în **2009** pe ansamblul celor **30** de țări membre OCDE va fi de **-2,5%** față de **-4,1%** ritm prognozat în iunie 2009 (de menționat că în 2008 acest ritm a fost de 0,8% iar în 2007 de 2,7%).

În contextul evoluției mai favorabile a situației economico-financiare în trimestrele II și III ale anului 2009, experții OCDE au revizuit în sus (față de prognozele din iunie 2009) ritmurile de creștere economică pentru **2009** în cazul principalelor țări membre, după cum urmează: **SUA**, de la -2,8% la -2,5%, **Japonia**, de la -6,8% la -5,3%, **Zona EURO**, de la -4,8% la -4,0%.

În preambulul Raportului menționat, Jörgen Elmeskov, șef executiv al Departamentului Economic al OCDE, aprecia că “țările membre ale Organizației au

depășit punctul cel mai de jos al recesiunii economice, marcând reluarea creșterii economice pozitive în trimestrele III și IV ale anului 2009.

Această tendință pozitivă de evoluție a economiilor țărilor membre s-a datorat, în opinia oficialului OCDE, reînviării activității productive și investiționale în țările ne-membre OCDE, în special China, India și Brazilia în prima jumătate a acestui an, dar și reluării consumului în principalele țări OCDE (SUA, Japonia, Germania, Franța).

Previziunile pentru **2010** sunt, de asemenea ușor mai optimiste, ritmul de creștere economică pe ansamblul OCDE fiind prognozat acum la **1,9%** (față de 0,7 % în Raportul precedent), experții OCDE apreciind că **SUA** vor redeveni „locomotiva” economiilor țărilor puternic dezvoltate, cu un ritm de sporire a **PIB de 2,5%** (Japonia este acreditată cu un ritm de 1,8%, iar Zona Euro doar cu 0,9%).

Procesul de dezinflație înregistrat în 2009 (când rata inflației pe ansamblul OCDE a fost estimată la doar 0,5% (față de 3,2% în 2008), va fi stopat în 2010 (cu excepția Japoniei), nivelul prognozat pentru anul viitor fiind de 1,3% pe ansamblul OCDE.

Ca și experții FMI și ai Comisiei Europene, specialiștii OCDE întrevăd o **înăutățire a situației șomajului în 2010**, după agravarea fără precedent a situației ocupării forței de muncă în 2009 față de 2008. Experții OCDE atrag atenția asupra pericolului economic și social al creșterii numărului șomerilor pe ansamblul țărilor membre în 2010 (rată a șomajului prognozată la 9,0% față de 8,2% în 2009 și 5,9% în 2008), fapt ce ar putea reduce consumul și, implicit, întreaga cerere internă.

Experții OCDE, în recentul Raport conjunctural semestrial, avansează o prognoză de scădere cu numai **12,5% a volumului comerțului internațional în 2009**, mult mai optimistă față de prognoza din iunie 2009 (-16,9%). Pentru **2010**, experții OCDE întrevăd un ritm pozitiv de creștere a volumului comerțului internațional, respectiv de **6,1%**, (față de 2,1% ritm avansat în iunie 2009), motiv în plus pentru a argumenta reluarea creșterii economice pe ansamblul Organizației în anul 2010.

Tabel nr. 4: OCDE – Evoluția principalilor indicatori macroeconomici în perioada 2008-2011

Indicatori	2008	2009 estimări	2010 previziuni	2011 previziuni
Ritm real de creștere a PIB (%)				
Total OCDE, din care:	0,8	-3,5	1,9	2,5
- Statele Unite	1,1	-2,5	2,5	2,8
- Japonia	-0,7	-5,3	1,8	2,0
- Zona Euro – 16 țări	0,5	-4,0	0,9	1,7
Rate inflației (măsurată prin indicii armonizați ai prețurilor de consum, în %)				
Total OCDE, din care:	3,2	0,5	1,3	1,2
- Statele Unite	3,3	0,2	1,4	1,2
- Japonia	1,4	-1,2	-0,9	-0,5
- Zona Euro – 16 țări	3,3	0,2	0,9	0,7
Rata șomajului (în procente din populația activă, în %)				
Total OCDE, din care:	5,9	8,2	9,0	8,8
- Statele Unite	5,8	9,2	9,9	9,1
- Japonia	4,0	5,2	5,6	5,4
- Zona Euro – 16 țări	7,5	9,4	10,6	10,8
Soldul balanței de plăți curente (în % din PIB)				
Total OCDE, din care:	-1,4	-0,9	-0,8	-0,8
- Statele Unite	-4,7	-3,0	-3,4	-3,7
- Japonia	3,2	2,5	2,8	2,8
- Zona Euro – 16 țări	-0,4	-1,1	-1,0	0,0
Soldul bugetului național (în % din PIB)				
Total OCDE, din care:	-3,2	-8,2	-8,3	-7,6
- Statele Unite	-5,9	-11,2	-10,7	-9,4
- Japonia	-2,7	-7,4	-8,2	-9,4
- Zona Euro – 16 țări	-1,9	-6,1	-6,7	-6,2
Volumul comerțului internațional (%)	2,5	-12,5	6,0	7,7

Sursa: „OECD Economic Outlook” No.86”, November 2009, Paris

BIBLIOGRAFIE

- “OCDE-Economic Outlook”, nr. 86, november 2009, Pari;
- “European Commission” – “European Economic Forecast, Autumn 2009”, November 2009, Brussels;
- IMF – “World Economic Outlook”, octomber 2009, Washington;
- WTO – “Trade Report”, octomber 2009, Geneve